XXXIV. évf. Cluj-Kolozsvár, 1924. Augusztus 8. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Erdélyi testvéreinkhez!

Irta: Perczelné Kozma Flóra.

Az ind bölcsészetből eredő különböző misztikus irányzatok fanatikusan hisznek nemcsak a tulvilági lelkek visszajárásában, hanem az *élő emberek* lelkének egymással való közlekedésében, kölcsönös látogatásában anélkül, hogy a testek elhagynák rendes otthonukat.

Ugyszintén *Cicero* Kr. e. élő római bölcs csoda dolgokat mesél munkáiban az emberi lelkek misztikus megjelenéséről s éppen ezért a theosofisták nem győznek ő reá hivatkozni.

Mi, felvilágosodott keresztények ilyen értelemben nem hiszünk a lelkek járásában. Mi sokkal többre becsüljük, nagyobbra tartjuk az Isten képére formált emberi lelket és a vele kapcsolatban levő vallási fogalmat, semhogy ilyen szeszélyes és természetellenes módon megnyilatkozó csodában hihetnénk. De igenis, annál inkább hiszünk a lelkek vonzódáson és közös érzelmeken alapuló *természetes*, de láthatatlan közlekedésében, együtt szenvedésében, melyről éppen mi, unitáriusok győződhetünk meg leginkább.

Ha behunyjuk a szemünket, szinte látni véljük azt a misztikus lélekvándorlást, amint jönnek és mennek, hozzák és viszik a lelkek gondolatainkat, érzelmeinket, sóhajainkat, melyek abban az egy közös vágyban összpontosulnak: Urunk Istenünk óvd meg és erősitsd meg a mi unitárius egyházunkat, vallásunkat, ősz püspökünket és ezeken keresztül a mi földi és mennyei országunkat!

Kedves erdélyi Asszonytestvéreim! Bármilyen régen láttuk is egymást, sőt sokakkal még egyáltalában nem is találkoztunk, de az az egy bizonyos, hogy a lelkekjárása és kapcsolata folytán együtt érzünk, együtt sirunk vagy örvendezünk, ha ugyan az Úr Istennek tetszik néha-néha egy-egy örömsugárral is bevilágitani szomoru szivünkbe! Ki tudja, mikor minden látszólagos ok nélkül egyszerre csak könny szökik a szemünkbe, vagy csodálatosképen megkönnyebbül

a lelkünk, vajjon nem egy távollevő rokonlélek könnycseppje vagy mosolya inspirálja-e szivünket?!

De bármennyire érezzük és megbecsüljük is ezt a láthatatlan érintkezést, azért mégis csak jól esik — ha másképp nem lehet — legalább irásban közlekedni egymással. S éppen ezért beszámolok röviden a mi budapesti asszonytáborunk munkaképességéről, bár én — sajnos — falun élve csak messziről figyelem e müködést.

Tudvalevőleg megalakult már több mint egy éve nálunk is az unitárius nők nagyobb szabásu és munkakörü szövetsége, s igy minden praktikus munkát, jótékonykodást, szegényügy lebonyolitását, a gyüjtések egy részét, valamint a felolvasó ülések és estélyek rendezését a Szövetség tagjai végzik fáradhatatlan buzgalommal és lelkesedéssel.

Bár bámulatra méltóan agilis az egész tábor, ezért mégis ki kell emelni *Buzogány Anna* elnök müködését, ki különösen Angliával való összeköttetésénél és az angol nyelvben való tökéletes jártasságánál fogva pótolhatatlan szolgálatokat tesz ügyünknek. Valamint ki kell emelnünk *özv. Fábry Edéné* főtitkárt, aki önfeláldozó és önzetlen keresztény munkájával fáradhatatlan és mindig eredményes tevékenységével nagy lépésekkel viszi előre a Szövetség munkáját. Hány beteg, hány szerencsétlenül járt szegény ember vagy gyermek nyeri vissza egészségét és munkabirását az ő fáradozásainál fogva, amelyben buzgó segitő társakat talál — az elnökön kivül — Józan Miklósné, Sámi Lászlóné, Deák Ferencné, Rádujné, Péterfy Sándorné, Deák Farkasné, Héderváry Hugóné és Schelné vagy a mindig buzgó Polgár Margitka, dr. Deák Margit, Sámi és Péterfy nővérek s még egy sereg derék munkatárs személyében.

Érdekes azt is tudni, hogy a budapesti Dávid Ferenc Egylet kapcsán — mely annakidején szivvel és lélekkel hozzá járult ahoz, hogy a Magyar Protestáns Nők Országos Szövetsége megalakulhasson s abba az unitárius nők is bevétessenek — Szövetségünk együtt dolgozik és tárgyal a másik két testvér egyház asszonyaival. Igazán elmondhatjuk, hogy Budapesten tulajdonképen az asszonyok teremtették meg tömörülésük által a protestáns egységet!

Dávid Ferenc Egyletünk felolvasó üléseit érdekessé tette magyar egyházunk régi barátja és jóttevője: *Drummond* főtisztelendő ur többszöri látogatása és mindig értékes felszólalása, *Foot* főtisztelendő ur az Amerikai Unitárius Társulat titkárának érdekes szereplése, valamint *Józan Miklós* és *Csiki Gábor* nagyértékü előadásai, ugyszintén *Biró Lajos* segédlelkész költői magaslaton álló imádsága. Az emlitett lelkész urak asszonyi törekvésünket is állandóan segitségükkel és tanácsaikkal támogatják, amiért a leghálásabb köszönettel tartozunk mindegyikének.

Csodálatosképen soha határozottabban és feltünőbben nem érezzük erdélyi testvéreinkkel való felbonthatatlan egységünket s kapcsolatunkat, sőt a lélekben való együttlétet, mint mikor mind együtt vagyunk, együtt imádkozunk s közös missiónkról tanácskozunk, vagy

vezetőink lelkesitő előadásait hallgatjuk! Azt reméljük tehát, hogy ha mi távollevő budapestiek — sajnos — nem is mehetünk — vagy legalább is nem annyian, ahányan szeretnénk — Kolozsvárra, a Dávid Ferenc Egylet 40 éves jubileumára, *erdélyi testvéreink hozzánk hasonlóan meg fogják érezni ottlétünket, lélekben való látogatásunkat s szivünknek az ő szivükkel való egyesülését.*

Különben is a közös szereteten és lelkesedésen kivül van még az unitárius tábornak egy hatalmas és hathatós összetartó ereje: Krisztus keresztjének közös és együttes hordozása!

„Valaki engemet akar követni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztjét és ugy kövessen engemet.“

Az unitárizmust mindig ez a kereszthordozás, ez a nyugodtan és türelemmel viselt kálváriajárás tette naggyá és fenségessé s talán ennek köszönhette mindenkori emelkedett, imádságos hangulatát, mely egy Martineaut, Channinget vagy Ferencz Józsefet adott a kereszténységnek! Ma is ez a megkétszereződött *közös szenvedés* a mi legerősebb és legjellegzetesebb kapcsolatunk; legyen és maradjon tehát az ebből fakadó, szünetet nem ismerő, *közös imádkozásunk és munkálkodásunk* továbbra is legfőbb erősségünk, vigasztalásunk és legszentebb fegyverünk!

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm a Dávid Ferenc Egylet minden tagját és indulok utnak lélekben közös nagy ünnepnapunkra: *a negyvenedik évfordulóra!*

Baracska.

Unitárius püspöki vizsgálat az „Udvarhelyi Unitárius egyh.-kör“-ben.

(Folytatás)

Junius 23-án d. e. $^1/_2$ *11-kor* érkezett Székelyudvarhelyről a ppv.-szék *székelymuzsnai* egyh.-községbe, ahol Kovács Lajos brassói lelkész is csatlakozott ide. Leverőleg hatott a ppv.-szék tagjaira az a pusztulás, amit az árviz és jégeső okozott, melynek 10 emberi élet is áldozatul esett. A falu végén ifj. Mester István gondnok és Fülöp Domokos énekv.-tanitó fogadták. A templom előtt Péter Sándor lelkész üdvözölte a megpróbáltatott kis gyülekezet nevében. A templomot megtöltő gyülekezetben Kovács Lajos brassói lelkész imát, Balázs András székelyderzsi lelkész egyh. beszédet tartott. Pph. ur pedig Ézs. 40/12 alapján szólt vigasztalást a sujtott népnek. Az egyetemes adósegélyt ifj. Mester István gondnok pph. urral tett kézfogással igérte meg. Ebben bizva távozott a ppvsz. Az ügyek letárgyalása után **Székelymuzsna.**

24-én reggel $^1/_2$ *9-kor* a *székelyderzsi* unitárius egyh.-községbe. Az egyh.-község nevében a diszkapunál Egyed János kurátor, a templom előtt Balázs András lelkész üdvözölték a pph. urat. A hivek seregével megtelt szép templomban Kovács Lajos brassói lelkész imádkozott, Ürmössi József hom.-sztpáli lelkész Jakab l. 22—24 v. **Székelyderzs**

igék alapján prédikált. Pph. ur I. Tim. 1 r. 18/19 v. alapján az ősi hitnek megőrzéséről, megtartásának szükségességéről beszélt s főpásztori üdvözlettel köszöntötte a népes gyülekezetet.

A kebli tanács üdvözletét Balázs András lelkész, az ifjuságét Biás Ilona fiatal leány ügyes beszédben tolmácsolta.

Az adósegély megajánlásában is eredményről számolhatunk be, mert az adakozáshoz hozzá nem szokott gyülekezeti tagok *megértve* az egyház súlyos helyzetét, megkezdették az adakozást. Balázs András lelkész ottani derék munkája és lelkes kebli tanácsának biztatása számunkra kezesség, hogy az egész befoly.

Az egyh.-községet súlyosan érintette az agrárreform kisajátitása, mely még a törvény által biztositott mennyiséget sem hagyta meg. Egyebekben az egyh.-község ügyei példás rendben vannak.

Városfalva. *25-én d. e 10 órakor* érkezett a ppvszék. a *városfalvi* egyh.-községbe. A falu határában lovas legények, zászlós leányok serege kisérte a falu közepén felállitott diszkapuig az érdeklődő sokaság csatlakozásával. Sajnos, hogy ez az érdeklődő sokaság nagyobb része — a roszakaratu hirektől félrevezetve — kevés számuvá apadt a templomban. De ez a megjelent gyülekezet erősnek, áldozatkésznek mutatkozott, ami nagy megnyugvás volt a ppvszéknek. Megmentették az egyh.-község jó hirnevét.

A templomban Halmágyi János imádkozott, Benczédi Pál h.-ujfalvi lelkész Aggues I./4 alapján prédikált, pph. ur pedig Máté VI./13. 14. v. alapján tartott üdvözlő beszédet.

A gyülekezet vallás-erkölcsi élete megnyugtató, anyagi helyzete kedvező.

Az egyh.-község asszonyainak üdvözletét Báró Józsefné tiszt.-asszony, az ifjuságét Bartalis Márton énekv.-tanitó tolmácsolták igen kedves és közvetlen szavakkal.

A lelkes ünneplés nemcsak a megérkezésnél nyilatkozott meg, hanem az induláskor is. Diszes lovas és zászlós sereg kisérte

Homoród-jánosfalva *26-án reggel 9 órakor* a *hom.-jánosfalvi* egyh.-községbe. Az innen szembejövő lovasok kiséretével érkezett meg $^1/_2$ 10 órakor a község végén felállitott diszkapuhoz, hol a zászlós leányok és az ünnepi diszbe öltözött sokaság nevében Darkó Pál köszöntötte.

A zsufolásig megtelt, szépen feldiszitett ősi templomban Ürmösi József imádkozott, Halmágyi János prédikált. Pph. ur I. Kor. VII./23. 24. alapján tartott üdvözlő beszédet.

A kebli tanács nevében Sigmond József lelkész köszöntötte, a D. F. nőegylet üdvözlő szavait Sigmond Józsefné tiszt.-asszony nőegyleti elnök jól átgondolt és szépen előadott beszédben meghatóan tolmácsolta.

Itt előre megajánlták a segélyt és az ujabb buzditó szavakra egy néhányan ajánlataikat felemelték. Az egyh.-község anyagi és erkölcsi ügyei rendben vannak.

Homoród-szentpéteri *27-én reggel 9 órakor* indult tovább *hom.-szentpéteri* egyh.-községbe, a hom.-jánosfalvi határszélig eleibe jött lovaslegények ki-

séretében, a falu végén felállitott diszkapuhoz, hol a községi biró és egyik gondnok fogadták, a templom előtt Bedő Miklós lelkész üdvözölte.

Itt a bátorlelkü, vallásos érzésü jó unitáriusok kevesen, de nagy szivvel voltak jelen s igy megvigasztalódott és megelégedetten nyugodott meg ppvszék az eredményen. Ahol pedig az ügyet megértő apostolokat találunk és hagyunk hátra, hisszük, hogy az elvetett mag gyümölcsöt hoz.

A templomban Halmágyi János imádkozott; Sigmond József hom.-jánosfalvi lelkész prédikált a Filip. II./14. 16. alapján a zugolódás és versengés nélküli cselekedetekről. Pph. ur Jer. IV./3 és Gal. VI. 8 alapján uj ugar szántásának szükségességéről és a léleknek vetéséről beszélt.

28-án délelőtt $^1/_2$ *10 órakor* érkezett ppvszék *Recsenyédre.* A lovas kiséret a hom.-szentpáli határ széléig jött s vezetése alatt érkezett meg a felállitott diszkapuhoz, hol Gál József lelkész fogadta az egyházközség és a polg. község nevében. A templomi gyülekezet nem volt nagy, de a buzditó beszédek hatása alatt a pünkösti lélek lelkesedésével tették a megajánlásokat férfiak és nők egyaránt. Az istentiszteleten Ürmösi József lelkész imádsága után Bedő Miklós hom.-sztpéteri lelkész a Rom. 12/11 v. alapján tartott igen tartalmas és az egyházáért buzgón szolgálni tudó jóltevőkről szóló beszédet. Pph. ur I. Ján. III./17. 18. alapján mondott üdvözlő beszédében a jó cselekedetből jövő isteni szolgálat áldásait mutatta meg. Recsenyéd.

Az egyh.-község kebli tanácsa nevében Máthé István keblitanácsos mondott igen ügyes szivből jövő üdvözletet. A nemrég alakult D. F. nőegylet nevében Gál Józsefné tiszt.-asszony, az ifjuság nevében Gál Irénke k. a. mondottak szives köszöntést pph. urnak, mint a női vallásos munka értékelőjének.

Az egyh.-község valláserkölcsi és anyagi helyzete elég megnyugtató képet mutat.

29-én délelőtt $^1/_2$*10-kor* érkezett a ppvszék a *lokodi* egyh.-községbe. A lovas kiséret itt is messzire eleibe jött s kiséretében érkezett a kicsiny, de lelkesedésben nagy községbe. Itt ünnepi szivek fogadták a ppvszéket külső és belső megnyilvánulásban. Templom- és harangfelszentelési ünnepet tartott e kicsiny egyházközség. Gáspár Albert körjegyző a polg. község, Vári Domokos lelkész az egyh.-község nevében köszöntötték a ppvszéket. Miután a templom- és harangszentelési ünnep délutánra volt kitüzve, a ppvszék délelőtt folyamán — imával kezdve — a templomban megkezdte a közgyülést, amelyen a kicsiny lokodi egyházközség lélekben, tettben és áldozatkészségben példásan nagynak bizonyult. Az adósegélyre történt megajánlások olyan egymásutánban történtek, hogy arra példát seholsem láttunk. Lokod.

A délutáni templom- és harangszentelési ünnepen a nagy Homoród vidéke képviselve volt. A felszentelési beszédet pph. ur mondotta, gyönyörü fejtegetésben mutatta ki a templom jeleni hivatását

és e hivatás betöltésére hivta fel a gyülekezet tagjait. A templomépités történetét Vári Domokos lelkész ismertette, kiemelve ifj. Sándor Gergely désfalvi lelkész és Balázs Mózes lelkes kurátor erdemeit a templomépités körül teljesitett, fáradságot nem ismerő, kitartó munkájokért. A gyülekezet óhajtására ifj. Sándor Gergely volt lelkészük jött el, hogy az urasztalánál hálaadó magasztalásban emelje fel a sziveket Istenhez. Szépen megirt és közvetlen előadásu ágendájával az egész hallgatóság figyelmét lekötötte.

Vári Domokos lelkésznek a „Harangok"-hoz c. költeményét harmonium kisérettel szavalta Buzogány Elek énekv. Este társasvacsora és szinielőadás volt.

Gyepes. *30-án Gyepesbe* vezetett a ppvszék utja. Gyepesi egyh.-községünk csak évtizeddel ezelőtt egyike volt a legjobb vallásoslelkü népnek. Ma... mintha az anyagiasság, az értetlenség begyepesitette volna a lelkekben az Istenhez vezető utakat. A község nevében Pál Mihály énekv.-tanitó fogadta a ppvszéket a falu végén felállitott diszkapunál, a papi háznál Bálint Albert lelkész. A templomban Vári Domokos imádkozott, Bálint Ödön karácsonyfalvi lelkész prédikált Rom. I. 17 v. alapján a különböző népek, egyes családok és egyes egyének életét, szokásait magyarázta meg hitükből. Pph. ur a Rom. 14. 7-8. alapján az Isten nélküli élet hátrányait és az Istennel való élet áldásait mutatta fel.

A kebli tanács üdvözletét Bálint Albert lelkész tolmácsolta azon találó prófétai szavakkal, hogy vajha a ppvszék munkája uj életet hozna a holt tetemekbe.

Ebéd a lelkész házánál volt, hol pph. ur hangulatos köszöntőben üdvözölte az uj házaspárt Bálint Albert lelkészt és nejét, buzditván őket a misszió munkai felvételére is, melynek bő tere van ott.

Homoród-szentpál. *Julius 1-én* Gyepesből jöve Homoródszentmárton piacán szép sorba állitott katonás lovasbandérium élén Geréd Lőrinc volt tüzér törzsőrmester köszöntötte pph. urat, kijelentve, hogy fogadására és kiséretére jöttek eleibe *Hom.-Szentpálról.* Innen kezdve diadalut volt a ppv.-szék utja a körut utolsó helyéig, mert Recsenyéd felső végén a homoród-sztpáli szép székelyviseletbe öltözött egyenruhás zászlós leányok kisérték a falu végén felállitott impozáns nagy diszkapuig, hol a falu örvendező ünnepi ruhás népe várta és Zolya József aljegyző lelkes beszéddel fogadta. Pph. ur meghatva ugy érzi, mintha mindaz a melegség és szeretet, melyben a körutjában részesült, most ide összpontosult volna; köszöni a szép és szeretetteljes ünneplést, amely ez egyházközség jó nevéhez méltó. Innen harangzugás és a lelkes ünneplő közönség kiséretében vonult a nyirfaágakkal szépen feldiszitett templomtérre, hol Pálffy Ákos énekv. ig.-tanitó üdvözölte pph. urat, mint a székelyföld szülöttjét a székelység nevében. Pph. ur megköszönve az üdvözletet bizalommal tekint e nép jövőjére, mert ha van itt-ott sok lehangoló jelenség, van sok ki nem veszett, el nem pusztult ősi szép jellemvonás, melynek megőrzésére és fenntartására buzditja a közönséget.

Rövid pihenés után megkezdődött a templomozás. A szép, nagy világos templom nem telt meg egészen, mert a férfiak részén itt is akadtak félrevezetett kisbitüek, de azért szépszámu gyülekezet volt. A ppvszék gyönyörködött Pálffy Ákos szép orgonajátékában, az általa betanitott mindkét nemü ifjuság szóló-, duett- és karénekeiben, az orgona kellemes, finom hangjában.

A templomban Sigmond József lelkész imádkozott, Halmágyi János lelkész prédikált, püspökhelyettes ur az I. Thess. I./17. 21. v. alapján a mi küzdelmes egyházi helyzetünkre tekintve jóleső érzéssel állapitja meg, hogy van nekünk sok oly gyülekezetünk, melyek az apostol szavai szerint „a mi dicsekedésünk és örömünk“, ezek közzé sorolja az egyházközség vallásos népét is s buzditja őket a hitben erősségre, a vallásban kitartásra.

A ppvszék örvendetesen vette tudomásul Ürmösi József lelkész jelentéséből, hogy az adósegély — a kebli tanács lelkes és megértő munkája folytán — be van fizetve az egyház központi pénztárába, valamint azt is, hogy a folyó évi járulékot is összegyüjtik.

A templomi üdvözletek során Sándor Balázs kurátor a kebli tanács nevében köszöntötte pph. urat, ki válaszában örömmel hallotta gondnok üdvözletéből, hogy ők tudatában vannak azon fontos ténynek, hogy a papjuknak segitő munkatársai kell legyenek. Erre kéri is őket.

A nőegylet nevében Ürmösi Józsefné elnöknő üdvözölte pph. urat, jóleső örömmel köszöntvén őt, mint a női sziv imádkozó érzésének ápolóját, az asszonyi munka értékelőjét. Pph. ur lekötelezve érzi magát, midőn a vezér ily nagy számu asszonysereg nevében olyan kedves elismeréssel szól s boldognak érzi magát, hogy olyan helyről jön ez az elismerés, hol a nőegylet olyan munkában példaadó multra tekinthet vissza, mint a tiszt. asszony vezetése alatti nőegylet.

A legény-ifjuság üdvözletét Péter Dénes ifju, a leánysereg üdvözletét Szabó Julianna tolmácsolták kedves és ügyesen előadott beszédekben. Pph. ur az ifjuságnak itteni kedves magatartását igaz meghatottsággal fogadja s emlékében őrizni fogja.

Délután 2 órakor közebéd volt, amelyre a főzést a kebli tanácsosok feleségei, a sztpáli szójárás szerint „*a prezsbiter asszonyok*“ dijtalanul végezték a papné vezetése alatt azért, hogy az egyházközséget a nagyobb kiadástól megmentsék. E nemes tett dicséretükre válik.

Az angol és amerikai vendégek Homoródszentpálon.

A közebéd végeztével d. u. 6—7 óra között ismét lázas ünnepi készülődés volt a lelkes hangulatban levő egyházközségben. Az adott jelre összegyülekezett a lovasbandérium és a zászlós leányok serege s kivonultak az oklándi hegy aljáig az angol és amerikai vendégek fogadtatására. Az autó futását meglassitva a lovas és zászlós leányok kisérete mellett érkezett be a Homoród folyó hidjánál várakozó sokaság közé. *L. Cornish* az amerikai U. T. titkára, *A. Hurn*

leicesteri lelkész kedves vendégekkel s az őket kisérő Dr. Kiss Elek, Csiky Gábor és Mikó Lőrinc afiaival. Az egyházkör nevében Pál Ferenc esperes fogadta, kinek üdvözletét dr. Boros Gy. pph. ur tolmácsolta. A. Hurn lelkész az üdvözletre adott válaszában a nem várt és soha ilyen fogadtatást nem látott érzése feletti meglepetésében ugy érzi, mintha nem is őt, hanem a spanyol királyt fogadnák. Este az Ürmösi József lelkész házánál volt egyszerü barátságos vacsora.

Julius 2-án volt a püspöki vizsgálat záróértekezlete Hom.-szentpálon s igy amerikai és angol vendégeinknek alkalma volt találkozni minden lelkésszel, kik fel is használták a kedves alkalmat.

A záróértekezleten pph. ur örömének ad kifejezést, hogy utja nem csak kellemes, de minden jó reményre feljogositó volt. Ugy látja, hogy az udvarhelyi egyházkör erősödik és még fejlődni fog s innen a többi egyházkörök is lenditést nyerhetnek. Népünknek nagyobb, teljesebb egyházi müvelést kell nyerniök, hogy ne legyenek tájékozatlanok az egyházi élet egyetlen kérdésében sem.

Az iskolák államositásával az a kettős vezetés, melyben lelkész és tanitó afiai részesitették népünket, részben meggyöngült s ezt lelkészeknek kell fokozottabb munkával pótolniok.

A papok és hivek közötti viszony általában jó s az egyházi adó kérdése is általában kielégitő eredményt mutat.

Értekezleten hangoztatott a konfirmáció fontossága s Ürmösi J. és pph. ur álláspontja, hogy a konfirmációra való előkészitésnél az öntudatos unitárius nevelés gondolata kell elfoglaljon mindenkit.

A hivek fegyelmezése tekintetében értekezlet kifejezi, hogy az egyházközségekben oly közszellem teremtendő, mely erkölcsi erejével egymaga is fegyelmezni tud és megtudja büntetni az egyház vitális érdekei ellen vétőket.

Esperes a hősi halottaknak a halotti anyakönyvbe bevezetését javasolta és az értekezlet magáévá teszi.

Pph. ur köszönetet mond mindazoknak, kik szivességgel, közreműködésükkel segitségére voltak, különösen Pál F. esperesnek, Ürmösi J. k.-jegyző és Halmágyi János afiainak, kik egész utjában végigkisérték s résztvettek az egyházépitő munkában, továbbá azoknak, kik fogatjukat és kocsijokat bocsátották rendelkezésére mint Esperes, Vass Albert, dr. Szöllősi Ödön, Fekete Béni, Szakács Péter, Ugron Ákos.

Esperes köszönetet mond pph. urnak azért az egyházépitő munkáért, melyet csodálatos szivós kitatartással végzett az udvarhelyi egyházkörben. Kitartást kiván tovább is az egyházépitő nagy munkához.

Délelőtt 11 órakor ünnepélyes istentisztelet volt, melyen L. Cornish amerikai főtitkár imádkozott, A. Hurn leicesteri lelkész pedig a hazájabeli unitárius egyházak helyzetéről mondott el sok érdekes dolgot s kifejezte, hogy mennyire jól esik nekik tudniok s milyen biztató hatással van reájok az a tudat, hogy itt Erdélyben egy gazdag, csaknem 400 éves történelmi multtal rendelkező ősi unitárius egyház él. Ő mindig vágyott ide hitrokonai látására s most ez a

szives hittestvéri szeretettel való fogadtatás kitörülhetetlen emléket vésett lelkébe, melyet otthon is egyéb tapasztalataival együtt el fog mondani.

Ürmösi József lelkész maga és egyházközsége nevében megköszönte a szolgálatot és lelki élvezetet s kéri, hogy ezt az irántunk megnyilvánuló kedves testvéri szeretetet necsak megtartsák, hanem fokozott érdeklődő szeretettel kisérjék a magyar unitáriusok minden küzdelmes munkáját. Arról legyenek meggyőződve, hogy bármily sötét és borus egyházunk és iskoláink felett a láthatár, mi el nem csüggedünk, kétségbe nem esünk, hisz előttünk ragyog Dávid Ferenc vallásalapitónk bátor, megalkuvást nem ismerő szelleme. Mi ebben az országban, mint népkisebbség lojalisan teljesitjük kötelességeinket, de azért fajunkhoz is hüek akarunk maradni s ha el is tiltották templomainkban hymnusunk éneklését, azért lelkünkben mindennap elimádkozzuk; „Isten áldd meg a magyart!“ Legyenek tovább is velünk hittestvéri rokonszenvvel és érzéssel.

A beszédet dr. Boros György pph. ur tolmácsolta. Az angol hymnus éneklésével — melyet Pálffy Ákos énekvezér tanitott be az ifjuságnak — bevégződött az istentisztelet.

Az egyházkör tagjai rövid rendkivüli gyülést tartottak, melyen A. Hurn leicesteri lelkészt az udvarhelyi egyházkör tb. esperesévé választották, mit a megválasztott hálás köszönettel fogadott.

Délben ismét jóhangulatu barátságos közebéd volt, melyet szivességből ismét a *presbiter asszonyok* készitettek el s amelyen számos felköszöntőben ünnepelték a kedves vendégeket.

Ily szép és ékes megkoronázással végződött a püspöki vizsgálat, mely 150.000 leu segély megajánlását eredményezte és a helyzetünk való megértése, belátása után még több befizetést és a régi jóhirü unitárius összetartást kell hogy eredményezze.

Isten áldása legyen az elhintett magvakon. - *if.*

Az unitárius vallásról.

— Felelet egy magyar uri nőnek Hollandiából jött levelére. —

Asszonyom, kivánságát óhajtom teljesiteni s elmondom röviden, hogy az unitárius vallás hogyan old meg némely kérdést ma. Mindenekelőtt kijelentem, hogy én elutasitok minden olyan egyházi és dogmai felfogást, amely azért volt formulázva, hogy akadályul szolgáljon az embernek egyéni fölfogása fejlesztésében és az Isten utjai megismerésében. Arról vagyok meggyőződve, hogy minden emberi törvénnyel ellenkezik és ellenkezik ugy az isteni, mint az emberi lélek lényegével is, az a gondolat, hogy az Isten ellentétben áll az emberrel, sőt hogy ellenségek. Az csupán gyermeki képzelődés, vagy ami annál is rosszabb, önkényes elgondolás, hogy Isten a világot a mások bünéért büntetné. Azt hiszem elmult már az ideje annak a hitnek, hogy az Ádám és Éva vétke miatt büntetne Isten. Ilyent józan

eszü férfi vagy nő nem táplálhat. Tudom, hogy milliók türik, sőt valószinüleg alá is irják az ember teljes jótehetetlenségéről és az eredendő bünről, valamint a bünesetről szóló tanokat, s az ehez hasonlókat, melyek mind a lélek börtönei. Mi unitáriusok tiltakoztunk ez ellen, mint maga Jézus is tiltakozott. Kell-e valakinek más és határozottabb bizonyiték Jézus fölfogása mellett, azoknál a szavaknál amelyeket a bünös asszonyhoz intézett: állj föl és többé ne vétkezzél. Vajjon Ádám büne örökös volt-e, tehát büntetése is örökös kell-e hogy legyen. Ámde Jézus megbocsátott amaz asszonynak és azt tanitja a legszebb imában „bocsásd meg a mi bűneinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik vétettek ellenünk."

A mi evangeliumunk ugy tanitja, hogy az ember Istennek legtökéletesebb teremtménye, hasonló hozzá lélekben s idővel igazságban is olyan fog lenni. Az ember szörnyü vétkeket követ el embertársai, fivérei és nővérei ellen, de nem követhet el bünt Isten ellen, mert Isten tökéletesebb, hogy sem bánthatná őt az emberi cselekedet vagy az emberi gyarlóság. Az ember Isten gyermeke, mivel őt Isten megajándékozta a maga tökéletes lelkéből olyan lélekkel, amely tökéletességre van elhíva, nem pedig lesülyedésre és végleges megsemmisülésre.

Az ember ugy van teremtve, hogy boldog és békés életet éljen e földön, de ő mindenekelőtt testből áll s ugy gondolja, hogy az ő teste kell hogy büszkesége legyen s következőleg arra törekszik, hogy testét mindinkább tetszővé tegye s abban szorgalmaskodik, hogy az legyen kielégitve, legyen megmentve a kemény munkától és az arc verejtékétől. Megvallom, hogy a bűneset históriájából előttem mindig annak a gondolatnak volt igazi értelme és értéke, hogy az embernek vagyis a férfinak kötelessége dolgozni, az asszonynak legszentebb feladata, hogy gyermekei legyenek. Az ember történelme a földön ezzel kezdődik. Feltéve, hogy Ádám és Éva volt az ember történetében az első pár, feltéve továbbá, hogy ők a paradicsomban voltak és onnan kiüzettek, kell-e ennél képtelenebb gondolat és nagyobb vétség az isteni tökéletes intézkedés ellen. Ha az Istennek önmagát meg kell javitania, ha egyik cselekedetét helytelenitné s a másikat helyeselné, akkor, valljuk meg őszintén, a mi fogalmunk szerint Isten nem tökéletes Isten, hanem mint az ember, gyarlóságokkal terhelt. Az ilyen felfogás ellen minden vallásosan érző és művelt lélek tiltakozik.

Mi ma már tisztában vagyunk azzal, hogy az élet mozgás, hogy a mozgás teremt meleget és állit elő uj energiákat. Ebből az következik, hogy minél többet mozog az ember, annál többet dolgozik, annál több tehetsége ébred föl. Add meg neki a kellő szabadságot, hogy gondolkozzék és dolgozzék a maga módja szerint ezen a földön, bizonnyal el fog jutni a legnagyobb és legjobb példányképhez: a tökéletes emberhez. Vezetője lesz először a maga társaságának, azután százaknak, meg ezreknek. Az ilyen vezetők az isteni igazság kijelentői is. Kijelentés volt kezdetben, volt azután és lenni

fog mindvégig. Az embernek mindig alkalma volt választani kijelentők, próféták és messiások között és ő kiválasztott egyet a föld keleti részében, másikat más helyen és igy tovább. Mi keresztények Jézus Krisztust választottuk vezérünkké s egyben megváltónkká. Ez a két munka együtt halad. A jó és igaz vezér az ő követőit a cél felé vezeti, mind a jelen, mind a jövő utján. Ő nemcsak sima és széles utakon vezérel, hanem, sőt inkább, tövises és göröngyös utakon. Ezért igéri Isten országát azoknak, akik őt követik, már itt e földön azt mondván, hogy az Isten országa tibennetek van. Ott van az a tiszta szivben, mert: a tiszta szivüek meglátják Istent és ugy látják őt, mint Jézus látta és érezte, hogy egyek vele.

Mi Jézust Isten legtökéletesebb ajándékának tekintjük az emberiség javára. A születésével kapcsolatba hozott mithológiai eszmékkel, ugyszintén a halálára vonatkozókkal is, mi ugy foglalkozunk, mint bármely más hitköltészet tárgyával, de azt hisszük, hogy ezek nélkül Jézus élete és munkássága mérhetetlenebbül becsesebb és sokkal valódibb, igazabb. Aki fél-Isten és fél-ember, egyik sem valóban. Mi Isten lelkét oly nagy mértékben ismerjük föl benne, amilyen nagy mértékben soha még emberben nem volt. Mi meghajlunk lelki nagysága előtt, abban gyönyörködünk, mert tőle és általa reméljük, hogy Istent megismerhetjük és szerethetjük. Mi tudjuk, hogy ha Jézus tanitványai leszünk és ha megismerjük az ő lelke szándékait, akkor megértjük Isten akaratát is, és aszerint fogunk élni. (Folytatjuk).

Uj lelkészek.

Beköszöntött Ujszékely uj lelkésze Máthé Sándor. Hivei minden előzékenységgel, virágdisszel fogadták, a vasutállomástól a faluba kisérték. Beköszöntője julius 27-én volt. Nemcsak a község lakossága, hanem a vidékről is számosan voltak jelen az igen szép ünnepségen. Az ifju lelkész beköszöntője köztetszést nyert. Katona Ferenc esperes iktatta be lelkes beszéddel. A jóhangulat a közebéden érte el tetőfokát.

Bözödkörispatakra a főtisztelendő püspök ur kinevezte Pálffy Ákos lelkészjelöltet, aki a mult évben a székelykereszturi főgimnáziumban teljesitett felügyelői szolgálatot.

Székelykereszturra erős választási harcban Ütő Lajos dombói lelkész kapott többséget Benczédi Pál h.-ujfalvi lelkész nagyszámu szavazatával szemben. Reméljük, sikerülni fog az ifju, jeles lelkésznek eloszlatni a földult kedélyek nyugtalanságát.

LEÁNYAINKNAK, ASSZONYAINKNAK LEGSZEBB AJÁNDÉK

SZIVEMET HOZZÁD EMELEM..

NŐI IMÁDSÁGOS KÖNYV. o IRTA: DR. BOROS GYÖRGY.
KAPHATÓ: LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN KOLOZSVÁRT.

NŐK VILÁGA.

A firtosmartonosi Unitárius Nőegylet, a már szorgossá vált nyári munkák mellett is, vasárnap délutánjait még mindig szép érdeklődés mellett tartotta meg. Május 28-án, jun. 15-én és 29-én és ezzel bezártuk első félévi programmos összejöveteleink nyári ciklusát, hogy ősszel ujjult erővel, friss kedvvel vegyük fel ujból a hasznos és kellemes időtöltés megszakadt fonalát. Hálát adunk Istennek, hogy gyenge női erőnket a nagyon is számottevő munka áldásával gyarapitá, mert nemcsak szó és beszéd hangzott el, hanem szemmellátható eredmény is igazolja, hogy az időnket hasznosan és kellemesen töltöttük el. Mindhárom alkalommal a megnyitó ima után egyházi ének-felolvasás és szavalatok váltották fel egymást. Kitüntek felolvasásaikkal özv. Vas Ferencné: Kozma Flóra életéből és az evangeliumi szegény asszony korsójának felolvasásával, Keli Albertné és Gálfi Józsefné. A szavalók közül idősb. András Jánosné, Vas Jánosné, Kuti Eszter, Vas Ida és Gálfi Irén. Szépek voltak az énekszámok: Sebestyén Jánosné, Domokos Ferencné szóló, a fiatal lányok kara együttes népdalai stb. *A referens.*

Üdvözlet az Unitárius Nőkszövetségének Amerikából, a Nők Szövetsége 34-ik évi gyüléséről. Az inditványt az elnök Warnerné terjesztette elő és egyhangulag, lelkes tapssal fogadták el.

Kozma Ferencné néhai Kozma Ferenc isk. f. ü. gondnokunk, a jeles pedagogus neje elhunyt Kolozsvárt hosszas betegség után. Életében a humanus jótékonyságban vezető szerepet vitt Kolozsvár társadalmában. Nem volt olyan mozgalom, amelyben ő részes ne lett volna. Sok árva és elhagyott élvezte jótékonysága áldásait. Temetése nagy részvét mellett történt. Két leánya és négy fia gyászolja.

Elhunyt. Özv. Gegesi Sámuelné Binecz Ilka Tordán julius 13-án 75 éves korában. Nemes szivü, szép gondolkozásu nő volt. Nemes József ny. alezredes édesanyját gyászolja a sokaktól tisztelt jó nőben.

Egyleti munkásság.

Jubiláris közgyülésünk lesz októberben. A Dávid Ferenc Egylet 1884. augusztusában alakult meg s a következő évben már egyházfőhatóságilag megerősitett alapszabállyal munkálkodik Kolozsvárt és mindenik unitárius egyházközségben. Főcélja a vallás ápolása, az erkölcs nemesitése volt egyháztársadalmi uton. Politikával soha sem foglalkozott, ellenben a társadalom rétegeit érintkezésbe hozta és szerephez juttatta gyülésein felekezeti és faji különbség nél-

kül. Az októberi Főtanácson nagyszabásu ünnepélye lesz, melynek kiemelkedő pontja Dávid Ferenc korának bemutatása szini előadásban. A darabot lapunk szerkesztője: Pap (Gyallay) Domokos irja és az előadásban szinészek is közre fognak müködni.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Az erdélyi kisebbségek védelme nekünk önvédelem, erős, izzó és idegre járó, mert életünk és haladásunk, hitünk és kulturánk van kockára téve. Immár sokszor tapasztaltuk, hogy ez nemcsak a mi ügyünk, hanem a müvelt világé. Hatvan millió protestáns szövetkezett Angliában és Amerikában, hogy megvédjék egyházaink ősi jogait. Ezt ugy akarják elérni, hogy a párisi békeszerződések végrehajtását követelik és ellenőrizik. Ezért küldötték Erdélybe a Szövetség képviselőit dr. Cornish vezetése alatt. Amerikából itt volt dr. Cornish és Angliából dr. Hurn. Két hétig tartott tanulmányutjuk s az eredményről beszámoltak Bukarestben a kormánynak.

Nagy kitüntetések Amerikában. Az amerikai Unitárius Társulat készül fennállása 100 éves ünnepére. Ezt megelőzőleg már nagy lépést tettek. A Társulat szabályát oda módositották, hogy lehessen örökös tiszteleti tagokat is választani. Hatot választottak. Ezek: Dr. Eliot W. Károly a Harvard Egyetem nyug. rektora, kiről lapunkban már szóltunk. Dr. Peabody Ferenc a Harvard Egyetem nyug. tanára, kitünő iró és Amerikában nagy tekintély. Taft H. Vilmos az Egyesült-Államok volt elnöke, aki unitárius hitének diszt és fényt kölcsönzött, mint elnök. Most elnöke a kisebbségek védelmére alakult amerikai nagy bizottságnak és az amerikai legfelsőbb biróságnak. Dr. Carpenter Estlin J. az oxfordi Manchester College volt igazgatója, számos egyetem tiszteleti tudora. Nekünk kitünő jó barátunk, aki 1910-ben a nagy jubileumon meglátogatott volt. Ránk is kiterjedt a figyelmök és ősz püspökünket Ferencz Józsefet megtisztelték, mint aki már 69 éve szolgálja az unitárizmus szent ügyét, 47 éve püspök és most „köztiszteletben álló vezére a küzködő egyházaknak, akit az unitáriusok a világ minden részéből elhalmoznak a szeretet megnyilvánulásaival". Hatodik helyen egy nőt ért a nagy kitüntetés: Suyler Lee Lujza kisasszonyt, aki az Egyesült-Allamok társadalmi jótékonysági munkájában vezető szerepet visz. Ily cimen megnyerte a Roosvelt érmet s jelenleg is alelnöke a New-York állam jótékony intézetének.

A püspök konfirmált. Kolozsvárt julius 27-én Ferencz József püspök ur a püspöki háznál konfirmálta unokáját Sámi Magdát, ki két és fél évig volt Londonban és a tavasszal jött haza. A nagyapa készitette elő. Ő ajándékozta meg a „Szivemet hozzád emelem" szép példányával, a D. F. reformációi emlékével. A püspök ur tartott beszédet a családi körben, amely sok könnyet csalt a szemekbe.

Harangszentelés Csekefalván. Szép ünnepségen avatta fel a csekefalvi unitárius egyházközség f. évi junius hó 22-én ujonnan

beszerzett harangját. Résztvett a község egész lakossága felekezeti különbség nélkül, a szomszéd községekből is igen szép számmal. A templomban a helybeli lelkész imája után Katona Ferenc esperes tartotta szivekhez szóló ünnepi beszédét. A harang beszerzésének történetét, az adakozók nevét és adományát a helybeli lelkész Sófalvi D. ismertette, a templom előtt Török Albert köszöntötte az esperest és a megjelent vendégeket. A harang árának $^2/_3$ részét az az Amerikába kivándorolt magyar testvérek fedezték, amennyiben gyüjtésből 92 dollárt küldöttek. „Nem fajult el még a székely vér...“

Erdélyi unitáriusok Amerikában. Az „Unitárius Közlöny“ sok érdekes cikket közölt már Amerikába vándorolt erdélyi testvéreinkről. Bodoczi lelkésznek fő munkatársa Des Földes Dániel a magyar unitáriusok szervezését kezébe vette és minden bizonnyal célhoz is fogja juttatni. Az Amerikai Unitárius Társulat Világszövetségének Földes a clevelandi elnöke. Jelen volt az Am. Unit. Társulat jelen évi közgyülésén és ott következőleg szólt: Ohio és Michigan vidékén nagyszámu család él, akik mind attól a Dávid Ferenctől származtak, aki 1568-ban az unitárius mozgalmat meginditotta volt. Már is alakultak gyülekezetek: Akron, Canton, Cleveland és Allience városokban. Most foly a szerveződés Columbus, Toledo és Detroit városokban. Dr. Cornish ur fog lelkészt választani Erdélyben, aki a munkát az Am. Unit. Társulat segitségével fogja folytatni.

Külföldi akademitáink. Ma már négyről szólhatunk. Balázs Ferenc Oxfordból szépen beszámolt olvasóinknak. Ő mint tanuló és mint sportember jól ki tudja használni angliai idejét. Máthé Zsigmond Manchesterben az Unitárius Teológián lezárta az első évet. Mindig szorgalmas ifju volt. Itt is megállja helyét és szép jövőt biztosit magának. Szentiványi Sándor Amerikába a Harvard egyetemre fog menni az őszön. Az ottani teológiai fakultáson ő lesz első rendes hallgató. Tehetségét itthon több irányban megmutatta. Jó reménységgel bocsátjuk el. Negyedik helyen Lőrinczi Lászlót emlitjük. Ő Clevelendba (Amerika) megy, hogy a Bodoczi kezdette missziót folytassa. Erőteljes munkára termett ifju s ha sikerülnie fog evangeliumunk hirdetése, neves ember lesz belőle. Szeretettel gondolunk egyházunk jövendő apostolaira és kivánunk nekik sikert.

Esperesi jubileum lesz a küküllői egyházkörben. Gvidó Béla dicsőszentmártoni lelkész immár 30 éve szolgál mint esperes, körültekintéssel, erővel és megértéssel. Augusztus 10-én egyházköre és barátai megünneplik ezt a ritka szép alkalmat, melyre lapunk is a legmelegebb szivélyes üdvözletét küldi egyik legrégibb dolgozótársának és barátjának.

Nem kapott konfirmációi emléket. Két unoka leánytestvér konfirmált az idén két különböző eklézsiában. Keservesen sirni kezd az egyik, midőn meglátja a másik kezében a D. F. E. konfirmációi emlékkönyvét, mert ő nem kapott. Nálunk nem adtak senkinek. Csak ugy lehetett megvigasztalni, hogy ő neki is adott a másik papja. Most már boldog, mert neki is van kis emlékkönyve.

Barabás Vilmos benczédi tanitó hosszas, sulyos szenvedés után elhunyt szülőfalujában Árkoson, hová utolsó pihenőre vágyott. Az erős férfit megtörte a sok gyötrő fájdalom. A kitünő énekvezér-tanitóra sokáig fognak hálásan emlékezni a derzsi hivek, kiknek a válságos esztendőkben tiz esztendeig volt lelki vezérök, prédikátorok és támaszuk. Nemcsak a betegség, de a mai viszonyok is ellene szegődtek a kiváló férfiunak, kinek igazi ápolója és hüséges élettársa, pap leány felesége volt vigasza és segitő társa. Nyugodjék csendesen az anyai földben. *vb.*

Kereszturi főgimnáziumunk inspektori látogatásban részesült május hónapban, ami azzal végződött, hogy Regmann N. inspektor ur teljes megelégedését nyilvánitotta.

A Teol. Akadémián szép sikerrel vizsgáztak és lelkészi szolgálatra följogositást nyertek: Barabás Miklós, Benczédi Domokos, Benczédi Ferenc, Lőrinci László és Szentiványi Sándor lelkészjelöltek.

Kántori minősitést nyertek Kolozsvárt: Lőrinczi László lelkészjelölt, Benczédi Márton, Ferencz Károly tanitók.

A nagyváradi képezdében tanuló unitárius ifjunak a miniszter megengedte, hogy magánháznál részesüljön vallásoktatásban.

A főtanácsi tagságra már megszerzett jogot az uj választási törvény nem semmisiti meg. Ezt az elvi határozatot hozta az E. K. Tanács.

A lupényi unitáriusok uj papjok Lőrinczi Géza iránti szeretetöket azzal mutatták meg, hogy fizetését szép összeggel javitották.

Petrozsényi hiveink lelkes papjok Weress Béla vezetése alatt immár a jelen évben megkezdik templomuk épitését. Jó sikert kivánunk a munkához.

Szász-nádason nehány lelkes unitárius család leányegyházzá alakult Sebe Ferenc lelkész buzditására és a pipei egyházhoz kiván csatlakozni. Üdvözöljük.

Épitkezések vannak folyamatban Vargyason (orgona és harang), M.-Zsákodon (istáló, csür), Ar.-Rákoson (papi házbővités), Csegezben (templom).

Az Amerikai Unitárius Társulatot a 99-ik évi közgyülésén ujra szervezték. Először is beleolvadt a Nemzeti Conferencia és „ujra született" a társulat.

Ezer mérföld hosszu kerités készül Amerika és Mexikó között, hogy a két országot elválassza. 2—2 mérföldnyi távolságra ki lesz irva, hogy a keritésen áthágni vagy alatta átbujni büntetés terhe alatt tilos. Ez lesz a világ leghosszabb keritése.

Magyarországi unitárius testvéreink sulyos helyzetükben országos gyüjtéssel próbálnak segitni. Megértjük és méltányoljuk sulyos helyzetüket.

Pályázati hirdetés. Kuti Károly szentgericei birtokos, egyházi tanácsos afia nagylelkü adományából következő pályázatot hirdetem:

Egyházi beszéd irandó, melynek tárgya: „Az áldozatkészség szerepe és fontossága az unitárius megujhodásban.“ Alapige tetszésszerinti. A pályamunka idegen kézzel irva, jeligés levéllel ellátva 1924 évi október hó 1-ig a szerkesztőséghez küldendő (Dărjiu, u. p. Archita). Pályadij 500 ötszáz leu, mely az őszi egyetemes lelkészköri gyülés alkalmával fog kiadatni a teljesen megfelelő dolgozatnak. A pályadijnyertes dolgozat közlését a szerkesztőség fenntartja magának. Dărjiu-Székelyderzs 1924 julius 25. *Balázs András,* az Unitárius Szószék szerkesztője.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába a f. évi március 18-tól május 16-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek: *Az 1924 évre*: Tana Sámuel, Barabás Mihály, Bedőházy Gábor, Czámpa Gusztávné, Imre Albert, Ince Béla, Kökösi Kálmán, Koródi Ferenc, Köntés Ferenc, Novák Jánosné. Id. Szabó Mózes, Simon András, Téglás Albert, Took Balázs, Vida Géza, Özv. Ütő Benjáminné, Ütő Áron, Uroni Mihály, Zoltán Sándor, Csiki István, József Kálmán, Unitárius Egyházközség Sepsiszentgyörgy; Unitárius Egyházközség Kilyén; Deák Jenőné Telek; Varga András Bita; Gál Jenő Torda; Májai Domokos Jobbágyfalva; Gergely Istvánné Barót; Nagy Béla, Matos Sándorné, Simén András, K. Kénossy István, Varga Sándor, Orend Jánosné, Kelemen Jenő, Radó Józsefné, Máté Mihályné, Lakó István, Benkő János, Márkos Andrásné, Sófalvi András, Nagy József, Rózsa Jánosné, Dénes Mózes, Lőrinci János, Ehrenverth Ignácné, Veress Áron, Kiss Gábor, Katona Endre, Dr. György Zsigmond, Mátéfi József Segesvár; Kendi István Székelykeresztur; Bartalis Dénesné Medesér; Hidi András Kolozsvár, Péter József Nagyenyed; Özv. Csongvay Lajosné Marosvásárhely; Imre Simon, Tarján Pál, Kiss Albert, Ács Lajos, Vass József, Gyergyai Mózes, Zsigmond József, Albert Márton, Fodor Zsigmond, Nagy József, Berei György, Berei Pál, Imre József Petrozsény; Szinte Sándor Desfalva; Székely János piaci, Simándi András, Simon Gyula, Tóbis András, Botár Simon piaci, Kelemen Ferenc Torockó; Boros György Recsenyéd; Komjátszegi Lajos Kolozsvár; D. F. Ifjusági Egylet, Unitárius Egyházközség Székelyderzs; Sándor Gergely, Sándor Mózes, Bálint Balázs, Unitárius Egyházközség Kénos; Mérész Józsefné, Bocz Sándor, Kiss János Fogaras; Gyöngyösi Károly, Imre István Veşleni rampa; Friedmann Adolf Kolozsvár; Pap Dániel, D. F. Ifjusági Egylet Csehétfalva; Podhorszki Sándor Kolozsvár; Unitárius Főgimnázium Önképzőköre Székelykeresztur; Osvát Domokos, Osvát Mózes, Osvát Áron, Ifj. Pap Ferenc, Ifj. Nagy Lajos, Miklós Ernő, Mircse Dénes, András Albert, Özv Miklós Györgyné Kobátfalva; Péter Elek, Pap Mózes, Ifj. Tarcsafalvi Zsigmond, Ifj. Pap Sándor, Varga Mózes, Kovács Dániel Székelyszentmihály; Pap Zsigmondné, Fogyasztási Szövetkezet, Török Lajos Énlaka; Özv. Péter Józsefné Nagyenyed; Benovits Jenőné Kézdivásárhely; Bartalis Erzsébet Székelyudvarhely; Dr. Létay Dezső, Ambrus Gergely, Demény Andor, Vass Pál Kolozsvár; György Gyula Ikland; Özv. Botárné Borbély Anna Torockó. *1922-re fizettek*: Pálffy E. Zsigmond Várfalva; Bedő Sándor Sepsiszentgyörgy; *1925 re* Özv. Péter Józsefné Nagyenyed.

Alapitói dijban fizettek: A Székelyderzsi D. F. Ifjusági egylet 200 L.-t, Demény Andor Kolozsvár 100 L.-t. Az egylet céljaira adományoztak: Az Erdélyi Leszámitoló Bank 3000 L.-t, A Szapédi Nők Szövetsége 150 L.-t, A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank 200 L.-t, Kolozsvár, 1924. május 16-án. *Gálfi Lőrinc pénztárnok.*

Főszerkesztő: Dr. BOROS GYÖRGY | Szerkesztő: PAP DOMOKOS.

Előfizetési ár: Egész évre 30 L. Magyarországra 36 L. Egyes szám ára 4 L. Akik a 30 L.-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 100 L. Minden pénz Gálfi Lőrinc egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Korvin“-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz.